

Nr 250.

Av herr **Vennerström m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående upphävande av all krigslagstiftning.

Sveriges folk borde vara moget att omedelbart avskaffa allt vad krigslagar heter och knäsattna principen om lika lag och rättsskipning för alla medborgare, vare sig de bära kronans rock eller befinna sig i det civila livet. I denna tid, när det svenska folkets vilja till demokratisering brutit igenom och personlighetsprincipen hävdats starkare än någonsin, borde det vara en given följd av detta demokratiseringsarbete, att de medborgare, som nödgas krypa in i vapenrocken, ha sin ställning kvar som fria medborgare och icke berövas sin medborgerliga frihet. Nu mer än någonsin är det förhatligt, att myndiga medborgare skola stämplas som mindrevärdiga medborgare och ställas under medborgerligt förmynderskap av överordnade, vilka, inpyrda i militär kastanda, icke ens sky att missbruka sin makt till grova ingrepp i de underordnades självständiga åsiktsbildning. Då vi icke kunna tillerkänna de militära, disciplinära argumenten mot krigslagstiftningens och krigsrättsskipningens avskaffande någon den ringaste vikt och betydelse för den ordning och lydriad, man städse åberopar, utan fast mera i den militära rättvisan nödgas se ett medel att främja kastanda, nedpressande av människovärdet och överhuvudtaget en institution, likvärdig med en stat i staten, anse vi, att mått och steg omedelbart bära tagas till att återskänka medborgaren den rättssäkerhet, han delvis förlorar vid interneringen i kasernerna.

Inom de övriga skandinaviska staterna har denna tanke på den militära rättsskipningens avskaffande mötts med sympati, t. o. m. inom regeringskretsarna. Danmarks krigsminister, Munch, har uttalat, att krigslagstiftningen i Danmark borde bringas ur världen. I Norge har man kommit så långt, att regeringsförslag därom snart föreligger. I

det trontal, varmed Norges konung nyligen mötte stortinget, utlovas, att regeringen skall för stortinget framlägga förslag om krigslagarnas avskaffande.

Denna fråga sammanhänger icke med den frågan, huruvida militärväsendet bör helt avskaffas eller ej. För vår del äro vi anhängare av total avväpning, men vi vilja dock betona, att denna fråga kan och bör avgöras som en fråga för sig, utan sammankoppling med lösningen av avväpningsfrågan i hela dess vidd. Kravet på upphävandet av krigslagstiftningen är ur demokratisk synpunkt lika berättigat, oavsett om det blir en fullständig avväpning eller ej. Det kan finnas och det finnes sådana, som anse, att all undantagslagstiftning för krigsfolk bör avskaffas, även för den händelse att krigsmakten bibehålles. Till dem hör den norska regeringen, som icke föreslår krigsmaktens men väl krigslagarnas avskaffande.

På dessa grunder hemställa vi,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära skyndsamt framläggande av förslag om upphävandet av all krigslagstiftning.

Stockholm den 22 januari 1920.

Ivar Vennerström.

C. O. Johansson.

Sten Berglund.